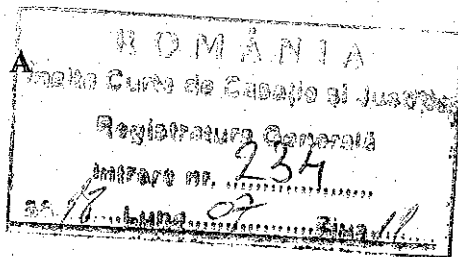

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL BRAȘOV

Cabinetul Președintelui

Nr. 689/33/6 iulie 2018

Doamnei,

**Judecător dr. Cristina Iuliana Tarcea
Președintele ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTITIE**

Stimată doamnă președinte,

Vă înaintăm alăturat **recursul în interesul legii** declarat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov în conformitate cu dispozițiile art.471 alin.1 din Codul de procedură penală, referitor la următoarea problemă de drept:

Incidența dispozițiilor art. 595 alin. 1 Cod procedură penală, în cazul cererilor formulate în etapa executării pedepsei de persoanele condamnate printr-o hotărâre penală definitivă pentru comiterea infracțiunii de abuz în serviciu prev. de art. 297 alin.1 Cod penal - comisă prin încălcarea unor atribuții de serviciu reglementate prin alte acte decât prin legislația primară - legi și ordonanțe ale Guvernului - și care invocă dezincriminarea faptei, ca efect al aplicării Deciziei nr. 405 din 15 iunie 2016 a Curții Constituționale.

Anexăm prezentei următoarele:

- hotărârea nr. 42/27.06.2018 a Colegiului de conducere al Curții de Apel Brașov;
- sentința penală nr. 521/23.03.2017 a Judecătoriei Brașov definitivă prin decizia penală nr. 224/C/19.07.2017 a Tribunalului Brașov, pronunțate în dosarul penal nr. 4114/197/2017, Sentință penală nr.822/3.05.2017 a Judecătoriei Brașov definitivă prin decizia penală nr. 194/C/21.06.2017 a Tribunalului Brașov, pronunțate în dosarul penal nr. 4458/197/2017 în sensul primei opinii;
- sentința penală nr. 841/4.05.2017 a Judecătoriei Brașov modificată prin decizia penală nr. 85/C/21.03.2017 a Tribunalului Brașov, pronunțate în dosarul penal nr. 4313/197/2017, sentința penală nr. 1175/21.06.2017 a Judecătoriei Brașov rămasă definitivă prin Decizia penală nr. 459/C/15.12.2017 a Tribunalului Brașov pronunțate în dosarul penal nr. 4469/197/2016 în sensul celei de-a doua opinii;
- adresele Curților de Apel Alba Iulia, București – Secția I penală și Secția a II-a penală, Constanța, Cluj, Craiova, Galați, Iași, Ploiești, Pitești, Suceava, Tg. Mureș precum și hotărârile care ne-au fost comunicate de către aceste instanțe.

Cu deosebită considerație,

**Președintele Curții de Apel Brașov
Judecător Elena Barbu**

Grefier documentarist,
Lucița Gogiu

CURTEA DE APEL BRAȘOV
Colegiul de conducere

HOTĂRÂREA nr. 42
emisă astăzi, 27 iunie 2018

Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov, convocat și întrunit în ședința din 27 iunie 2018, în conformitate cu dispozițiile art. 7 alin. 1 lit. q și art. 23 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1375/2015, a luat în dezbateră, în suplimentarea ordinii de zi, **propunerea președintelui secției penale privind sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu un recurs în interesul legii.**

Constată că prin referatul formulat se solicită colegiului de conducere ca, în temeiul prevederilor art. 471 din Codul de procedură penală, art. 21 alin. 2 din Hotărârea C.S.M. nr. 1375/2015 și pct. II.7 din Hotărârea C.S.M. nr. 725/2015, să sesizeze Înalta Curte de Casație și Justiție pentru declararea unui recurs în interesul legii asupra unei probleme de drept soluționate diferit de instanțele judecătorești din circumscripția Curții de Apel Brașov, respectiv, **„incidența dispozițiilor art. 595 alin. 1 Cod procedură penală în cazul cererilor formulate în etapa executării pedepsei de persoanele condamnate printr-o hotărâre penală definitivă pentru comiterea infracțiunii de abuz în serviciu, prev. de art. 297 alin. 1 Cod penal - comisă prin încălcarea unor atribuții de serviciu reglementate prin alte acte decât prin legislația primară - legi și ordonanțe ale Guvernului - și care invocă dezincriminarea faptei, ca efect al aplicării Deciziei nr. 405 din 15 iunie 2016 a Curții Constituționale”.**

Problema de drept care a creat divergență de practică judiciară în cadrul secției penale a acestei curți de apel și al instanțelor din raza de competență, vizează soluționarea diferită a cererilor formulate, în etapa executării pedepsei, de persoanele condamnate printr-o hotărâre penală definitivă pentru comiterea infracțiunii de abuz în serviciu, prev. de art. 297 alin. 1 Cod penal - comisă prin încălcarea unor atribuții de serviciu reglementate prin alte acte decât prin legislația primară - legi și ordonanțe ale Guvernului - și care invocă dezincriminarea faptei ca efect al aplicării Deciziei nr. 405 din 15 iunie 2016 a Curții Constituționale, aspect semnalat și de persoana fizică Comănescu Corina Simona, care, printr-o cerere adresată colegiului de conducere al Curții de Apel Brașov, înregistrată sub nr. 689/33/27.03.2018, a solicitat sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru uniformizarea practicii judiciare.

I. La nivelul Curții de Apel Brașov s-au conturat două orientări jurisprudențiale:

Într-o primă orientare jurisprudențială s-a apreciat că cererea unei persoane condamnate definitiv pentru infracțiunea de abuz în serviciu, prev. de art. 297 alin. 1 Cod penal, comisă prin încălcarea atribuțiilor de serviciu reglementate prin alte acte decât prin legislația primară - legi și ordonanțe ale Guvernului, prin care solicită aplicarea dispozițiilor art. 595 alin. 1 Cod procedură penală, constatarea dezincriminării infracțiunii și anularea formelor de executare este fie inadmisibilă, fie nefondată.

S-a apreciat de către instanțele care au îmbrățișat această orientare jurisprudențială că dispozițiile art. 595 Cod procedură penală nu sunt incidente în spețe și că o persoană condamnată, aflată într-o astfel de situație, nu are la îndemână vreun mijloc procesual pentru a invoca dezincriminarea ca urmare a publicării Deciziei nr. 405 din 15 iunie 2016 a Curții

Constituționale, exceptând revizuirea reglementată de art. 453 lit. f Cod procedură penală (dacă se încadrează în prevederile acestui caz, respectiv, dacă a ridicat în cauză excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 297 alin. 1 Cod penal și ea a fost admisă după ce hotărârea a devenit definitivă).

Atât instanțele care au respins ca nefondate cererile, cât și cele care au respins ca inadmisibile astfel de cereri, au avut în vedere, în esență, aceleași argumente.

O parte dintre instanțe au considerat că prin Decizia Curții Constituționale nr. 405/2016 nu a avut loc o dezincriminare, ci doar a fost reconfigurată infracțiunea de abuz în serviciu, fiind stabilită o singură interpretare în acord cu Constituția, respectiv, aceea că dispozițiile art. 248 din Codul penal din 1969 (corespondent art. 297 din Codul penal actual) sunt constituționale în măsura în care prin sintagma „îndeplinește în mod defectuos” din cuprinsul acestora se înțelege „îndeplinește prin încălcarea legii” și că, prin urmare, nu există un vid legislativ în cazul acestei infracțiuni.

Aceste instanțe au apreciat că prin Decizia Curții Constituționale nr. 405/2016, invocată de către contestatori ca temei al dezincriminării faptei pentru care au fost condamnați, nu s-a constatat neconstituționalitatea art. 297 alin. 1 Cod penal, ci s-a statuat o interpretare a sintagmei "îndeplinește în mod defectuos", pentru ca textul de incriminare să corespundă exigențelor constituționale de claritate și previzibilitate a legii. Or, conform art. 147 din Constituția României, numai dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției, nu și cele prin care instanța de contencios constituțional a înțeles să clarifice modalitatea în care trebuie interpretat un text de lege.

Alte instanțe au considerat că prin Decizia Curții Constituționale nr. 405/2016 a operat o dezincriminare parțială a infracțiunii în discuție, însă ea operează numai pentru viitor, întrucât decizia amintită nu poate primi efectul cerut de persoanele condamnate deoarece este o decizie de interpretare, iar deciziile interpretative ale Curții Constituționale produc efecte numai pentru viitor, în conformitate cu dispozițiile art. 147 alin. 4 din Constituția României și nu au semnificația unor legi de dezincriminare, în sensul cerut de art. 595 Cod procedură penală, Curtea Constituțională nefiind legislator pozitiv, după cum nu sunt nici instanțele judecătorești. În această ordine de idei, s-a mai argumentat că o decizie de interpretare a Curții Constituționale nu poate fi asimilată unui act normativ, întrucât ea nu emană de la puterea legiuitoare.

S-a argumentat de către aceste instanțe că, deși efectul deciziei Curții Constituționale este similar cu al unei legi de dezincriminare, cele două acte, unul jurisdicțional și altul normativ, nu pot produce aceleași consecințe juridice ale aplicării. Regula este că ambele statuează pentru viitor, însă doar în privința legii penale sau contravenționale mai favorabile sau a legii de dezincriminare este prevăzută excepția retroactivității, nu și în privința deciziei Curții Constituționale, cu atât mai mult a unei decizii de interpretare.

În acest sens s-a avut în vedere că și terminologia folosită în legătură cu aplicarea celor două tipuri de acte este diferită, respectiv, deciziile Curții Constituționale produc efecte juridice, în timp ce legea intră în vigoare.

În acest sens au fost invocate considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 405/2016 – par. 25, 26 și 27, precum și considerentele Curții din deciziile nr. 126/03.03.2016 – par. 31 și 38, nr. 508/2014 – par. 26, nr. 585/2014 – par. 14, nr. 740/2014 – par. 14, nr. 146/2004 și nr. 265/2014 – par. 57.

Tot în sensul aplicabilității deciziilor Curții Constituționale numai pentru viitor, a fost invocată și lucrarea „*Dialogul judecătorilor constituționali*” – Tudorel Toader și Marieta Safta.

S-a arătat că este adevărat că, potrivit deciziei nr. 6/2017 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție, constatarea neconstituționalității unei norme de incriminare, având ca efect dezincriminarea, „poate privi norma în integralitatea sa, ori numai anumite variante de incriminare (prin constatarea

neconstituționalității unor teze ale normei de incriminare sau a unor sintagme din norma de incriminare care determină existența unor variante de incriminare)” și tot atât de adevărat este că potrivit aceleiași decizii „în această ipoteză, constatarea neconstituționalității are ca efect dezincriminarea acelei variante vizate de decizia instanței de contencios constituțional, iar nu a tuturor variantelor prevăzute în norma de incriminare.”, însă aplicarea Deciziei nr. 405/15 iunie 2016 a Curții Constituționale și concluzia dezincriminării unei fapte pentru care a intervenit o hotărâre de condamnare nu s-ar putea realiza decât prin cercetarea fondului și analiza atribuțiilor reținute de către instanța de condamnare ca fiind încălcate de către persoana condamnată pentru comiterea infracțiunii de abuz în serviciu prev. de art. 297 alin.1 Cod penal, împrejurare care este de natură a aduce atingere securității hotărârilor judecătorești și puterii lucrului judecat de care acestea se bucură, doar pe calea unei revizuiri fiind așadar posibilă aplicarea deciziei amintite unor situații care au devenit *facta preterita*.

Apoi, instanțele care s-au orientat în sensul respingerii ca inadmisibile sau nefundate a cererilor întemeiate pe dispozițiile art. 595 Cod procedură penală au considerat că această soluție este în concordanță și cu art. 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Astfel s-a avut în vedere că, deși noțiunea de „lege” în sensul art. 7 din Convenție cuprinde atât normele de drept de origine legislativă, cât și pe cele jurisprudențiale – pentru sistemele statelor în care jurisprudența este considerată izvor de drept – și presupune îndeplinirea unor condiții calitative, de claritate, accesibilitate și previzibilitate. Însă nici în accepțiunea dată art. 7 din Convenție, decizia Curții Constituționale nu poate fi interpretată ca având calitatea de a fi inclusă în noțiunea de „lege”, tocmai prin prisma faptului că ea nu consacră o conduită precisă, ci stabilește doar niște repere, pe care trebuie să le aibă în vedere legiuitorul la stabilirea conținutului infracțiunii de abuz în serviciu, conform cu criticile Curții Constituționale.

Totodată, s-a argumentat că aplicarea art. 595 Cod procedură penală rap. la art. 4 Cod penal ar echivala în situația de față cu o depășire a atribuțiilor puterii judecătorești, o încălcare a principiului constituțional al separației puterilor în stat prin imixtiunea instanței în domeniul atribuțiilor puterii legislative sau executive.

În sfârșit, s-a arătat că în situația dedusă judecății, nu se poate pune problema discriminării persoanelor judecate definitiv față de cele care au procese pe rol și care ar putea beneficia astfel de efectele Deciziei Curții Constituționale nr. 405/2016, din moment ce aceste persoane se află de la bun început în situații diferite. Or, așa cum deja Curtea Constituțională a statuat în numeroase decizii, pentru a se putea constata discriminarea, este necesar ca persoanele comparate să se afle în situații identice.

Au fost pronunțate în consecință de către autorii acestei orientări jurisprudențiale hotărâri judecătorești de respingere ca inadmisibile sau ca nefundate a cererilor formulate de persoanele condamnate, întemeiate pe dispozițiile art. 595 alin. 1 Cod procedură penală, cereri prin care se solicită constatarea dezincriminării infracțiunii de abuz în serviciu prev. de art. 297 alin. 1 Cod penal comisă prin încălcarea atribuțiilor de serviciu reglementate prin alte acte decât prin legislația primară - legi și Ordonanțe ale Guvernului urmare a publicării Deciziei nr. 405 din 15 iunie 2016 a Curții Constituționale; nu au fost analizate așadar condițiile comiterii infracțiunilor pentru care contestatorii au fost condamnați, atribuțiile reținute prin hotărârile judecătorești ca fiind încălcate de aceștia și nu s-a verificat dacă acuzația de abuz în serviciu a vizat la momentul pronunțării hotărârii de condamnare încălcarea unor norme cu putere de lege.

În a doua orientare jurisprudențială, s-a apreciat că într-o atare situație sunt aplicabile dispozițiile art. 595 alin. 1 Cod procedură penală, cererile fiind admisibile și fondate, instanța fiind datoră să verifice dacă a avut loc dezincriminarea faptei pentru care a fost condamnată persoana în ipoteza creată de considerentele și dispozitivul Deciziei Curții Constituționale nr. 405/2016 care restrânge sfera de incidență a textului art. 297 alin. 1 Cod penal, astfel încât fapta concretă comisă de inculpat nu mai întrunește condițiile impuse de acesta.

S-a arătat în susținerea acestei orientări că, potrivit deciziei nr. 6/2017 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție, constatarea neconstituționalității unei norme de incriminare, având ca efect dezincriminarea

„poate privi norma în integralitatea sa ori numai anumite variante de incriminare (prin constatarea neconstituționalității unor teze ale normei de incriminare sau a unor sintagme din norma de incriminare care determină existența unor variante de incriminare). În această ipoteză, constatarea neconstituționalității are ca efect dezincriminarea acelei variante vizate de decizia instanței de contencios constituțional, iar nu a tuturor variantelor prevăzute în norma de incriminare.”

În consecință, cererea persoanei condamnate de constatare a dezincriminării pe calea aplicării dispozițiilor art. 595 alin. 1 Cod procedură penală trebuie examinată în raport cu dubla sa semnificație, pe de o parte, invocarea dezincriminării, iar pe de altă parte, sursa acestei dezincriminări, respectiv, o decizie a Curții Constituționale, care nu a fost urmată de o intervenție a legiuitorului în sensul celor dispuse de Curtea Constituțională.

În sprijinul acestei opinii jurisprudențiale s-a mai arătat că nu se poate considera că Decizia Curții Constituționale nr. 405/2016 este doar o decizie de interpretare. Astfel, din economia Legii nr. 47/1992 reiese că singurele decizii pe care Curtea Constituțională le poate pronunța sunt de admitere și de respingere a excepției.

De asemenea, potrivit Deciziei Curții Constituționale nr. 847/2008 – decizia de constatare a neconstituționalității face parte din ordinea juridică normativă, prin efectul ei norma neconstituțională încetându-și aplicarea pentru viitor. În plus, din Deciziile Curții nr. 1/1995 și nr. 1415/2009 reiese că atât considerentele cât și dispozitivul deciziei Curții Constituționale sunt obligatorii.

În acest context, s-a observat că prin Decizia Curții Constituționale nr. 405/2016 a intervenit o dezincriminare parțială a infracțiunii de abuz în serviciu.

S-a apreciat că, odată recunoscut efectul de dezincriminare al deciziei amintite, trebuie să se aplice efectul de dezincriminare cu toate consecințele sale prevăzute de lege.

S-a avut în vedere opinia exprimată în doctrină în sensul că nu poate exista dezincriminare intermitentă, cu efecte selective. În acest sens, s-a făcut trimitere la un articol scris de Valerian Cioclei pe site-ul Juridice, din care s-au reținut următoarele pasaje: „din momentul publicării deciziei, textele declarate neconstituționale sunt inițial suspendate, iar ulterior își încetează efectele, cu alte cuvinte, în ambele ipoteze ele devin inaplicabile (în fapt, inaplicabilitatea textului penal neconstituțional operează din momentul pronunțării deciziei, deoarece nici un organ judiciar, acționând cu bună-credință, nu ar mai putea, sau nu ar mai trebui să aplice textul în cauză, în intervalul dintre pronunțarea deciziei și publicarea acesteia). (...) Deciziile Curții Constituționale, fiind obligatorii și având putere de lege, în dreptul penal substanțial ele pot crea situații tranzitorii, în care se pune problema legii penale mai favorabile sau cea a dezincriminării. În aceste situații, principiile și dispozițiile Codului penal privind legea penală mai favorabilă și dezincriminarea se vor aplica la fel ca în situația existenței legii mai blânde sau a unei legi de dezincriminare.”

Aceste instanțe au arătat că legiuitorul a înțeles să reglementeze instituția dezincriminării pentru ca nicio persoană să nu fie nevoită să execute o pedeapsă pentru o faptă care nu mai este prevăzută de lege ca infracțiune. Faptul că legiuitorul nu a intervenit pentru a pune în acord dispozițiile art. 297 Cod penal cu dispozițiile deciziei amintite nu constituie un argument pentru respingerea cererilor de înlăturare a pedepselor aplicate și este foarte clară sub aspectul faptelor care nu mai pot constitui infracțiunea de abuz în serviciu, fiind de necontestat că nu mai constituie infracțiune fapta funcționarului public care, în exercitarea atribuțiilor de serviciu nu îndeplinește un act sau îl îndeplinește prin încălcarea unui act normativ care nu are putere de lege.

Deși, deciziile Curții Constituționale au putere numai pentru viitor, s-a considerat că nu trebuie ignorată natura dispoziției legale în privința căreia Curtea Constituțională decide că este neconstituțională. Prevederea generală că deciziile Curții Constituționale au putere numai pentru viitor, reprezintă transpunerea principiului statuat de art. 15 alin. 2 din Constituție. Atunci când Curtea Constituțională decide că o dispoziție legală care prevede o infracțiune este neconstituțională, efectul deciziei este unul de dezincriminare, iar prin esența sa această instituție

are efecte și pentru condamnările penale definitive, făcând să înceteze executarea pedepselor pronunțate pentru faptele dezincriminate.

În acest sens au fost invocate considerentele Înaltei Curți de Casație și Justiție dintr-o decizie de speță (nr. 110/2017) și din două hotărâri preliminare, nr. 6/2017 și 18/2016.

Un alt argument reținut de unele dintre instanțele care s-au raliat celei de-a doua orientări, a fost acela că prin aplicarea deciziei Curții Constituționale și cauzelor definitiv soluționate nu este atinsă în niciun fel autoritatea de lucru judecat a hotărârilor definitive de condamnare a contestatorului, atât timp cât situația de fapt și obiectul material al infracțiunilor rămân identice, nefiind necesară rejudecarea cauzelor în care s-a dispus condamnarea pentru respectivele infracțiuni pentru reanalizarea situației de fapt și a elementelor constitutive ale respectivelor infracțiuni. În procedura prevăzută de art. 595 alin. 1 Cod procedură penală, intervenirea sau nu a dezincriminării se verifică așadar exclusiv prin raportare la conținutul concret al infracțiunii, astfel cum a fost reținut în considerentele hotărârii de condamnare, fără a fi permisă o extindere a temeiurilor de fapt și de drept indicate în mod expres de instanțele care au judecat fondul cauzei (în primă instanță și în apel) neputându-se reține la acest moment ca dispoziție legală încălcată o alta decât cea cunoscută și indicată la momentul soluționării pe fond a cauzei întrucât inculpatul cu privire la acele aspecte și-a făcut apărarea și nu este permisă prelungirea probatoriului sau reținerea unei alte stări de fapt în cadrul unei contestații la executare. În acest sens, au fost invocate și considerentele Curții Constituționale din deciziile nr. 186/1999 și nr. 98/2001, în acord cu care dispozițiile constituționale pot și trebuie să fie aplicate în mod direct de către instanțele judecătorești atunci când legiuitorul nu a adoptat legi prin care să se procedeze la detalierea reglementării constituționale.

Alte instanțe care au admis cererile întemeiate pe dispozițiile art. 595 Cod procedură penală și pe decizia Curții Constituționale nr. 405/2016, au avut în vedere că, din analiza jurisprudenței CEDO cu privire la art. 7 Convenție (cauzele X v. Republica Federală Germania, Ian Le Petit v. Regatul Unit al Marii Britanii, Gouarre Patte c. Andorra, Ruban c. Ucraina) s-au desprins următoarele principii: art. 7 se aplică și cu privire la legea penală mai favorabilă adoptată ulterior rămânerii definitive a hotărârii de condamnare atunci când legislația națională prevede acest lucru, iar în cazul în care legislația națională nu a fost pusă de acord cu o decizie a Curții Constituționale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului analizează culpa statului cu privire la această omisiune și stabilește drept criteriu important de stabilire a legii penale mai favorabile intenția statului de a stabili un tratament mai favorabil. Aplicând aceste principii la cauză, instanțele au constatat că legislația penală națională prevede principiul aplicării legii penale mai favorabile și în cazul hotărârilor definitive (art. 6 și art. 4 Cod penal), la data de 08.07.2016, a fost publicată Decizia Curții Constituționale nr. 405/2016 și până în prezent, după 10 luni, legiuitorul nu a pus în acord legislația cu această decizie, deși între timp a luat unele măsuri pentru aplicarea altor decizii ale Curții Constituționale a României O.U.G. nr. 70/2016). În raport de conținutul Deciziei Curții Constituționale nr. 405/2016, instanțele au apreciat că intenția statului a fost aceea de a umaniza legea penală și de a scoate din sfera ilicitului penal o parte din faptele care anterior puteau fi încadrate în infracțiunea de abuz în serviciu, iar respingerea ca inadmisibilă a cererii petentului de aplicare a textului de lege în vigoare după publicarea acestei decizii ca lege penală mai favorabilă (sub aspectul condițiilor de incriminare), doar pentru că statul nu și-a îndeplinit în mod culpabil obligația de a pune în acord legislația cu acest act jurisdicțional, este de natură a încălca art. 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Alte instanțe au apreciat că este neîntemeiată susținerea potrivit căreia prin admiterea cererii petentului s-ar da efecte retroactive Deciziei Curții Constituționale nr. 405/2016, arătându-se în acest sens că efectele deciziei, de abrogare și în consecință de dezincriminare, se produc pentru viitor, începând cu momentul expirării termenului de 45 de zile prevăzut de art. 147 alin. 1 Constituția României. Dezincriminarea este însă cea care, ca efect al dispozițiilor constituționale (art. 15 alin. 2) retroactivează.

Au fost pronunțate, în consecință, de către autorii acestei opinii, fie hotărâri de respingere ca nefondate a cererilor – însă în urma analizării în concret a atribuțiilor încălcate de către persoanele condamnate și a prevederii acestora în legislația primară: legi și ordonanțe ale Guvernului –, fie de admitere a cererilor întemeiate pe dispozițiile art. 595 alin. 1 Cod procedură penală, constatându-se dezincriminată infracțiunea de abuz în serviciu prev. de art. 297 alin. 1 Cod penal comisă prin încălcarea atribuțiilor de serviciu reglementate prin alte acte decât prin legislația primară - legi și ordonanțe ale Guvernului urmare a publicării Deciziei nr. 405 din 15 iunie 2016 a Curții Constituționale și anulându-se formele de executare emise împotriva persoanelor condamnate pentru această infracțiune.

II. În conformitate cu dispozițiile art. 471 alin. 2 din Codul de procedură penală, anexăm prezentei jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție identificată în sensul primei opinii:

Decizia nr. 635/2017 a ICCJ, Secția penală - în care s-a reținut că „nu poate avea efecte retroactive o decizie a Curții Constituționale prin care se dă o interpretare jurisdicțională unei dispoziții legale, chiar dacă aceasta este obligatorie pentru viitor, decizia Curții Constituționale neputând fi asimilată cu o lege penală mai favorabilă, așa cum se reține și în opinia concordantă la Decizia Curții Constituționale nr. 126/2016. Aplicarea dispozițiilor art. 595 Cod procedură penală raportat la art. 4 Cod penal, în ipoteza în care o normă de incriminare a fost declarată neconstituțională, față de pasivitatea timp de 45 de zile a puterii legislative, așa cum solicită contestatorul, ar echivala cu o depășire a atribuțiilor puterii judecătorești, o încălcare a principiului constituțional al separației puterilor în stat prin imixtiunea instanței în domeniul atribuțiilor puterii legislative sau executive.”

Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut în ceea ce privește dezincriminarea infracțiunii de abuz în serviciu ca urmare a publicării în Monitorul Oficial a Deciziei Curții Constituționale nr. 405/2016 că „prin Decizia Curții Constituționale nr. 405/2016, invocată de către contestatoare ca temei al dezincriminării faptei pentru care a fost condamnată, nu s-a constatat neconstituționalitatea art. 246 Cod penal anterior, ci s-a statuat o interpretare a sintagmei „îndeplinește în mod defectuos”, pentru ca textul de incriminare să corespundă exigențelor constituționale de claritate și previzibilitate a legii. Or, conform art. 147 din Constituția României, numai dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției, nu și cele prin care instanța de contencios constituțional a înțeles să clarifice modalitatea în care trebuie interpretat un text de lege”.

În sensul celei de-a doua orientări jurisprudențiale, respectiv a admisibilității cererii și a analizării în concret a temeiniciei acesteia, respectiv a raportului de drept penal care a condus la condamnarea contestatorului din perspectiva conținutului Deciziei nr. 405 din 15 iunie 2016 a Curții Constituționale, apreciată drept o lege de dezincriminare pentru situația în care acuzația de abuz în serviciu nu vizează încălcarea unor norme cu putere de lege:

- Decizia nr. 44/17.01.2018 a I.C.C.J. - Secția penală,
- Decizia nr. 725/2017 a I.C.C.J. - Secția penală în care s-a reținut că „după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, contestația întemeiată pe dispozițiile art. 595 Cod procedură penală constituie un mijloc procedural prin care poate fi invocată dezincriminarea ca efect a unei decizii a Curții Constituționale de admitere a excepției de neconstituționalitate privind norma de incriminare” (...) „dispozițiile Deciziei nr. 405 din 15 iunie 2016 a Curții Constituționale nu operează în cauza de față, aceasta echivalând cu o lege de dezincriminare doar în situația în care acuzația de abuz în serviciu nu vizează încălcarea unor norme cu putere de lege”.

S-a mai reținut că prin Decizia nr. 6/2017 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală al Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a stabilit că legea de

dezincriminare „poate privi norma în integralitatea sa ori numai anumite variante de incriminare (prin constatarea neconstituționalității unor teze ale normei de incriminare sau a unor sintagme din norma de incriminare care determină existența unor variante de incriminare). În această ipoteză, constatarea neconstituționalității are ca efect dezincriminarea acelei variante vizate de decizia instanței de contencios constituțional, iar nu a tuturor variantelor prevăzute de norma de incriminare” (Decizia nr. 110/A din 4 aprilie 2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, secția penală).

Singura opinie în doctrină asupra acestei probleme de drept a fost identificată în lucrarea „*Dialogul judecătorilor constituționali*” – Tudorel Toader și Marieta Safta, în sensul aplicabilității deciziilor Curții Constituționale numai pentru viitor.

Sub aspectul problemei de practică neunitară apar relevante deciziile Curții Constituționale nr. 126/2016 și 405/2016.

Jurisprudenței CEDO cu privire la art. 7 Convenția Europeană a Drepturilor Omului: cauzele X v. Republica Federală Germania, Ian Le Petit v. Regatul Unit al Marii Britanii, Gouarre Patte c. Andorra, Ruban c. Ucraina

III. În conformitate cu dispozițiile art. 471 alin. 3 din Codul de procedură penală, anexăm prezentei copii de pe hotărâri judecătorești pronunțate de Curtea de apel Brașov – Secția penală și de instanțele din raza de competență a Curții de Apel Brașov din care rezultă că problema de drept a fost soluționată în mod diferit.

De asemenea, vă înaintăm răspunsurile și jurisprudența înaintate instanței noastre de către Curtea de Apel Alba Iulia, Curtea de Apel București – Secția I penală și Secția a II-a penală, Curtea de Apel Constanța, Curtea de Apel Cluj, Curtea de Apel Craiova, Curtea de Apel Galați, Curtea de Apel Iași, Curtea de Apel Ploiești, Curtea de Apel Pitești, Curtea de Apel Suceava, Curtea de Apel Tg. Mureș din acestea rezultând că problema de drept obiect al recursului în interesul legii este soluționată în mod diferit la nivel național.

În sensul primei opinii jurisprudențiale au fost identificate hotărâri judecătorești pronunțate de către **Judecătoria Brașov** (Sentință penală nr. 521/23.03.2017, definitivă prin decizia penală nr. 224/C/19.07.2017 a Tribunalului Brașov, pronunțate în dosarul penal nr. 4114/197/2017, Sentință penală nr.822/3.05.2017, definitivă prin decizia penală nr. 194/C/21.06.2017 a Tribunalului Brașov, pronunțate în dosarul penal nr. 4458/197/2017), **Tribunalul Prahova** (sentința penală nr. 359/31.07.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 1940/105/2017 și sentința penală nr. 354/24.07.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 3940/105/2017) Tribunalul Gorj (sentința penală nr. 232/29.11.2017, definitivă prin Decizia penală nr. 88/28.02.2018 a Curții de Apel Craiova, pronunțată în dosarul penal nr. 5681/95/2017), **Curtea de Apel Craiova** (Sentință penală nr. 64/17.03.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 309/54/2017), **Tribunalul Hunedoara**, Secția penală (Sentință penală nr. 52/2017, definitivă prin Decizia penală nr. 80/2017 pronunțate în dosarul penal nr. 524/97/2017, sentință penală 97/2017 definitivă prin Decizia penală nr. 171/22.12.2017 a Curții de Apel Alba Iulia pronunțate în dosarul penal nr. 2447/97/2017, sentință penală nr. 100/28.06.2017 definitivă prin Decizia penală nr. 167/12.12.2017 a Curții de Apel Alba Iulia în dosarul penal nr. 1403/97/2017, sentință penală nr. 176/4.12.2017 modificată prin Decizia penală nr. 12/8.02.2018 a Curții de Apel Alba Iulia în dosarul penal nr. 3299/97/2017, **Tribunalul Sibiu** (sentința penală nr. 43/7.06.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 828/95/2017), **Judecătoria Medgidia** (sentință penală nr. 2235/28.09.2017 definitivă prin Decizia nr. 82/29.01.2018 a Tribunalului Constanța pronunțate în dosarul penal nr. 6586/256/2017), **Tribunalul Argeș** (sentința penală nr. 558/7.12.2017 rămasă definitivă prin Decizia penală nr. 7/C/Cj/13.12.2018 a Curții de Apel Pitești pronunțate în dosarul penal nr. 1283/109/2017 și sentința penală nr. 183/6.04.2017 rămasă definitivă prin Decizia penală nr. 48/C-CJ/30.05.2017 a Curții de Apel Pitești pronunțate în dosarul penal nr. 1282/109/2017), **Judecătoria Zalău** (sentința penală nr. 14/8.01.2018 pronunțată în dosarul penal nr. 3488/337/2017), **Curtea de Apel București, Secția a II-a Penală** (Decizie penală nr. 227/CO/18.08.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 304/298/2017, Decizia penală nr. 575/CO/10.11.2016 pronunțată

în dosarul penal nr. 1479/122/2016, Decizia penală nr. 87/CO/22.02.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 1606/122/2016, Decizia penală nr. 157/7.04.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 2499/93/2016, Decizia penală nr. 560/CO/1.11.2016 pronunțată în dosarul penal nr. 29156/3/2016), **Tribunalul Giurgiu Secția penală** (sentința penală nr. 167/12.04.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 149/122/2017), **Judecătoria Bolintin Vale** (sentința penală nr. 253/21.12.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 2829/192/2017), **Tribunalul Ialomița** (sentința penală nr. 37/F/15.03.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 548/312/2017, sentința penală nr. 164/F/13.12.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 2075/98/2017), **Tribunalul Ilfov** (sentința penală nr. 164/F/29.06.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 391/93/2017, sentința penală nr. 142/F/31.05.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 424/93/2017, sentința penală nr. 148/F/14.06.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 764/93/2017), **Tribunalul București Secția I Penală** (sentința penală nr. 785/F/12.04.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 3548/3/2017, sentința penală nr. 1059/23.05.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 10770/3/2017), **Judecătoria Sectorului 4 București** (sentința penală nr. 512/15.02.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 2246/4/2017, sentința penală nr. 2377/13.10.2016 pronunțată în dosarul penal nr. 22466/4/2016, sentința penală nr. 2311/28.09.2016 pronunțată în dosarul penal nr. 20446/4/2016, sentința penală nr. 1678/29.06.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 15205/4/2017), **Judecătoria Sectorului 5 București** (sentința penală nr. 321/17.02.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 1889/302/2017, sentința penală nr. 2199/26.09.2016 pronunțată în dosarul penal nr. 16687/302/2016).

În sensul celei de-a doua opinii jurisprudențiale au fost identificate hotărâri judecătorești pronunțate de către **Judecătoria Brașov** (sentința penală nr. 841/4.05.2017 modificată prin decizia penală nr. 85/C/21.03.2017 a Tribunalului Brașov, pronunțată în dosarul penal nr. 4313/197/2017, sentința penală nr. 1175/21.06.2017 rămasă definitivă prin Decizia penală nr. 459/C/15.12.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 4469/197/2016), Curtea de Apel Galați (sentința penală nr. 114/26.05.2017 pronunțată de Tribunalul Brăila, Secția Penală, modificată prin Decizia penală nr. 81/C/23.04.2018 pronunțată în dosarul penal nr. 1616/113/2017), **Tribunalul Hunedoara**, Secția penală (încheiere penală nr. 154/16.11.2016 modificată prin decizia penală nr. 20/A/2017 a Curții de Apel Alba Iulia în dosarul penal nr. 4754/97/2016, **Tribunalul Constanța** (Sentința penală nr. 249/31.05.2017 definitivă prin Decizia penală nr. 99/20.07.2017 a Curții de Apel Constanța, pronunțată în dosarul nr. 487/98/2017); **Judecătoria Iași** (sentința penală nr. 1237/2017 pronunțată în dosarul penal nr. 4660/245/2017), **Tribunalul Vaslui** (Sentința penală nr. 229/17.10.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 1197/89/2018*), **Curtea de Apel Iași** (sentința penală nr. 62/27.06.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 432/45/2017), **Tribunalul București Secția I Penală** (sentința penală nr. 1206/12.06.2017 pronunțată în dosarul penal nr. 14304/3/2017).

IV. În conformitate cu dispozițiile art.471 alin.2 teza finală din Codul de procedură penală, soluția ce se propune a fi pronunțată în recursul în interesul legii este următoarea:

Dispozițiile art. 595 alin. 1 Cod procedură penală nu sunt aplicabile cererilor formulate în etapa executării pedepsei prin care se invocă dezincriminarea infracțiunii de abuz în serviciu, prev. de art. 297 alin. 1 Cod penal, comisă de o persoană prin încălcarea unor atribuții de serviciu reglementate prin alte acte decât prin legislația primară - legi și ordonanțe ale Guvernului - și condamnată printr-o hotărâre penală definitivă, ca efect al aplicării Deciziei nr. 405 din 15 iunie 2016 a Curții Constituționale, întrucât această decizie interpretativă nu reprezintă «o lege ce nu mai prevede ca infracțiune fapta pentru care s-a pronunțat condamnarea».

Constatând că practica este diferită în cadrul instanțelor din circumscripția Curții de Apel Brașov și al instanțelor din țară, că au fost pronunțate decizii și într-un sens și în celălalt,

Având în vedere dispozițiile art. 471 din Codul de procedură penală și în temeiul prevederilor art. 19 alin. 1 lit. o din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești aprobat prin Hotărârea C.S.M. nr. 1375/2015,

Colegiul de conducere al Curții de Apel Brașov, cu unanimitate de voturi,

HOTĂRĂȘTE :

Art. 1. Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, pentru a se pronunța asupra unei probleme de drept soluționate diferit de instanțele judecătorești, respectiv, „*incidența dispozițiilor art. 595 alin. 1 Cod procedură penală în cazul cererilor formulate în etapa executării pedepsei de persoanele condamnate printr-o hotărâre penală definitivă pentru comiterea infracțiunii de abuz în serviciu, prev. de art. 297 alin. 1 Cod penal - comisă prin încălcarea unor atribuții de serviciu reglementate prin alte acte decât prin legislația primară - legi și ordonanțe ale Guvernului - și care invocă dezincriminarea faptei, ca efect al aplicării Deciziei nr. 405 din 15 iunie 2016 a Curții Constituționale*”.

Data astăzi, 27 iunie 2018.

Colegiul de conducere :

Judecător Elena Barbu – Președintele Curții de Apel Brașov

Judecător Răzvan Cosmin Dicu

Judecător Nicoleta Hădărean

Judecător Ramona Grațîela Milu

Judecător Daniela Niculeasa

Judecător Anca Pîrvulescu

Judecător Demis Marius Spărios

CONFORM CU
ORIGINALUL